

KRAJOWY
PLAN
ODBUDOWY

Rzeczpospolita
Polska

Sfinansowane przez
Unię Europejską
NextGenerationEU

OSTROWIECKA AKADEMIA KLIMATU

WARSZTATY DLA DZIECI I MŁODZIEŻY INSPIRUJĄCE DO DZIAŁAŃ
MITYGACYJNYCH, KTÓRE MAJĄ NA CELU OGRANICZANIE EMISJI GAZÓW
CIEPLARNIANYCH

Program

1. INFORMACJE OGÓLNE

CEL OSTROWIECKIEJ AKADEMII KLIMATU

W ramach Ostrowieckiej Akademii Klimatu przeprowadzony zostanie cykl warsztatów edukacyjnych skierowanych do dzieci i młodzieży z ostrowieckich szkół podstawowych oraz przedszkola. Zajęcia mają na celu inspirowanie najmłodszych mieszkańców Ostrowca Świętokrzyskiego do podejmowania działań mitygacyjnych, ukierunkowanych na ograniczenie emisji gazów cieplarnianych.

Warsztaty prowadzone będą przez dwoje doświadczonych edukatorów, łączących wiedzę merytoryczną z przygotowaniem pedagogicznym. Program spotkań oparty jest na dedykowanych scenariuszach i obejmuje nie tylko zdobywanie wiedzy, ale także aktywności praktyczne w terenie, takie jak wspólne wysiewanie łók kwiatnych.

HARMONOGRAM REALIZACJI WARSZTATÓW

We wskazanych **placówkach oświatowych** zostaną zrealizowane dedykowane tematy warsztatowe, w następujących terminach:

I. Szkoły podstawowe – warsztat o nazwie „Zmiany Klimatu - O klimat dbamy - planetę wspomagamy” w każdej ze szkół podstawowych dla uczniów klas IV – VI:

1. Publiczna Szkoła Podstawowa nr 1 w Ostrowcu Świętokrzyskim
 - Termin: **20.03.2026 r., godz. 8.00**
2. Publiczna Szkoła Podstawowa nr 5 w Ostrowcu Świętokrzyskim
 - Termin: **20.04.2026 r., godz. 8.00**
3. Publiczna Szkoła Podstawowa nr 7 w Ostrowcu Świętokrzyskim
 - Termin: **19.05.2026 r., godz. 8.00**

II. Przedszkole (dzieci w wieku 5-6 lat) – warsztat o nazwie „Jak dzieci mogą pomagać Ziemi”

1. Publiczne Przedszkole nr 19 w Ostrowcu Świętokrzyskim
 - Termin: **18.05.2026 r., godz. 8.30**
2. Publiczne Przedszkole nr 21 w Ostrowcu Świętokrzyskim (warsztat dodatkowy, poza projektem).
 - Termin: **18.05.2026 r., godz. 10.30**

2. PROWADZĄCY WARSZTATY OSTROWIECKIEJ AKADEMII KLIMATU

mgr. Inż. Leśnictwa Zuzanna Wyka - absolwentka Wydziału Leśnego na Uniwersytecie Rolniczym w Krakowie (2019), ukończone studia podyplomowe z zakresu przygotowania pedagogicznego (2023), zawodowo starsza specjalistka ds. edukacji w Świętokrzyskim Parku Narodowym, a wcześniej pracowniczka Nadleśnictwa Starachowice, zajmująca się edukacją i ochroną przyrody, dodatkowo wykonawca monitoringu nadobniczy alpejskiej i siedlisk przyrodniczych. Lubi przekazywać wiedzę na temat zrównoważonego korzystania z zasobów przyrodniczych oraz inspirować innych do dbania o środowisko. Wolny czas najchętniej spędza na pieszych wędrówkach po górach i lasach, obserwacji przyrody i doglądaniu ogródka.

Mgr. Inż. Leśnictwa Jakub Wyka – absolwent Wydziału Leśnego na Uniwersytecie Rolniczym w Krakowie (2019), doktorant w Polskiej Akademii Nauk, licencjonowany obrączkarz dzikich ptaków, zawodowo taksator w Biurze Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej oraz właściciel firmy Pracownia Przyrodnicza Jakub Wyka, wcześniej podleśniczy w Nadleśnictwie Łągów, wykonawca monitoringów przyrodniczych: Monitoring Rzadkich Dzięciołów, Monitoring Lęgowych Sów Leśnych, monitoring nadobniczy alpejskiej, uczestnik Projektu ochrony bociana białego na terenie Polski południowej, uczestnik badań wpływu bobrów na ekosystemy lądowe, uczestnik badań nad ekologią bluszczu pospolitego. Uwielbia fotografować dziką przyrodę, chodzić tropami zwierząt, grać na gitarze i śpiewać przy ognisku.

3. SCENARIUSZ ZAJĘĆ DLA SZKÓŁ PODSTAWOWYCH

Temat: Zmiany klimatu - Projekt edukacyjny dla klas IV-VI - *O klimat dbamy - planetę wspomagamy*

Cel zajęć: Celem nauczania jest zapoznanie uczniów z zagadnieniami związanymi ze zmianami klimatu, a także tym jak je minimalizować

Wprowadzenie: Podczas zajęć edukator rozpocznie spotkanie od rozmowy z uczniami na temat zmian klimatu. Zapyta ich, czy wiedzą, czym są zmiany klimatu i z czym im się one kojarzą. W trakcie rozmowy uczniowie będą mogli odnieść się do własnych obserwacji, takich jak cieplejsze zimy, mniejsza ilość śniegu czy nietypowe zjawiska pogodowe występujące w różnych porach roku. Edukator poprowadzi krótką dyskusję o porach roku w Polsce i wspólnie z uczniami zastanowi się, jakie anomalie pogodowe można dziś zaobserwować, na przykład długotrwałe upały, gwałtowne burze czy susze.

Następnie edukator wyjaśni, czym jest globalne ocieplenie, podkreślając, że polega ono na stopniowym wzroście średniej temperatury powietrza na świecie. Zostanie zaznaczone, że główną przyczyną przyspieszenia tych zmian jest działalność człowieka, zwłaszcza emisja gazów cieplarnianych. Uczniowie dowiedzą się, że do wzrostu ilości tych gazów przyczynia się m.in. wylesianie, ponieważ drzewa pochłaniają dwutlenek węgla w procesie fotosyntezy. Ważnym czynnikiem jest również rolnictwo, zwłaszcza produkcja zwierzęca wytwarzająca metan oraz stosowanie nawozów zawierających związki azotu. Edukator zwróci także uwagę na urbanizację, która prowadzi do wycinania lasów i zwiększenia emisji gazów cieplarnianych.

W dalszej części zajęć omówione zostaną skutki postępujących zmian klimatu. Edukator opowie uczniom o topnieniu lodowców, wzroście poziomu wód w morzach i oceanach, coraz częstszym występowaniu ekstremalnych zjawisk pogodowych, takich jak gwałtowne opady, burze, huragany czy długotrwałe upały. Poruszony zostanie również temat zaburzeń obiegu wody w przyrodzie, które prowadzą do susz i powodzi, wzrostu liczby pożarów oraz zmian w zasięgu występowania roślin i zwierząt, w tym także szkodników i chorób zakaźnych.

W pierwszej części zajęć edukator zapyta uczniów, czy wiedzą, w jaki sposób można zapobiegać zmianom klimatu. Wspólnie omówione zostaną przykładowe działania, takie jak wybieranie bardziej ekologicznych środków transportu, korzystanie z odnawialnych źródeł energii, segregowanie odpadów, spożywanie większej ilości produktów pochodzenia roślinnego, używanie toreb wielorazowego użytku podczas zakupów oraz oszczędzanie wody. Edukator podkreśli, że są to tylko niektóre z codziennych zachowań, które mogą realnie przyczynić się do ochrony klimatu. Następnie uczniowie obejrzą krótki, maksymalnie piętnastominutowy film edukacyjny dotyczący zmian klimatu.

Praca warsztatowa: W drugiej części zajęć, kilka dni wcześniej, uczniowie zostaną poproszeni o przyniesienie wycinków z gazet lub zdjęć związanych ze zmianami klimatu, takich jak fotografie przyrody, drzew, chmur czy skutków ekstremalnych zjawisk pogodowych. Edukator wprowadzi uczniów do części praktycznej, dzieląc ich na kiluosobowe grupy i wyznaczając lidera w każdej z nich. Zadaniem uczniów będzie stworzenie pracy plastyczno-opisowej pod hasłem „Chrońmy naszą planetę przed zmianami klimatu!”. Edukator zaznaczy, że praca powinna zawierać zarówno opisy, jak i elementy wizualne, takie jak rysunki, zdjęcia lub wycinki z gazet, a gotowe projekty zostaną zaprezentowane na szkolnych korytarzach podczas dnia lub tygodnia tematycznego.

Przed rozpoczęciem pracy edukator ustali zasady współpracy w grupach oraz czas przeznaczony na realizację projektu. W trakcie zajęć będzie regularnie monitorował postępy uczniów i przypominał o upływającym czasie. Po zakończeniu prac lider każdej grupy otrzyma kilka minut na zaprezentowanie i omówienie swojego projektu. Jako zadanie dodatkowe edukator może wręczyć uczniom tematyczną krzyżówkę, która pozwoli utrwalić zdobytą wiedzę.

Podsumowanie: Zajęcia zakończą się wspólnym przesłaniem, że tylko działając razem, można skutecznie dbać o naszą planetę.

4. SCENARIUSZ ZAJĘĆ DLA PRZEDSZKOLA

1. Temat: „Jak dzieci mogą pomagać Ziemi?”

Grupa wiekowa: 5–6 lat

Czas trwania: ok. 90 minut

Miejsce: teren zielony przy przedszkolu; w przypadku niesprzyjających warunków atmosferycznych - sala przedszkolna

Cele zajęć

Cele ogólne:

- kształtowanie postawy proekologicznej,
- uwrażliwienie dzieci na potrzeby przyrody,
- rozwijanie odpowiedzialności za środowisko.

Cele szczegółowe – dziecko:

- rozumie, że rośliny są ważne dla Ziemi,
- potrafi wskazać, jak można dbać o Ziemię,
- uczestniczy w wysiewaniu łąki kwietnej,
- bierze udział w zabawach ruchowych na świeżym powietrzu,
- współpracuje w grupie.

Metody i formy pracy

- rozmowa
- burza mózgów
- działanie praktyczne
- zabawy ruchowe i sensoryczne

Pomoce dydaktyczne

- ilustracje: Ziemia szczęśliwa/smutna, łąka, owady, woda, spękana ziemia itp.
- globus lub piłka jako „Ziemia”
- nasiona roślin miododajnych (rodzime gatunki np. facelia, konieczyna biała i czerwona, chaber bławatek, łubin, nostrzyk, macierzanka, dziewanna, tymianek, czarnuszka, gryka, melisa)
- skrzynie lub donice
- ziemia do wysiania nasion
- rękawice ogrodnicze

Przebieg zajęć (90 minut)**1. Wprowadzenie – rozmowa w kręgu (10 min)**

Edukator pokazuje obrazek Ziemi. Rozpoczynamy rozmowę pytając dzieci jak wygląda Ziemia? Czy jest dużo wody, lądu? Pytamy, co sprawia, że Ziemia jest szczęśliwa? Co może ją smucić?

Zabawa – dopasowywanie obrazków

Na środku kręgu położone są dwie Ziemie. Jedna szczęśliwa, druga smutna. Dzieci muszą dopasować wydrukowane obrazki (drzewa, owady, śmieci, spękana ziemia, zwierzęta itp.) do odpowiedniej Ziemi. Omawiamy na koniec jak dane zjawisko/element wpływa na Ziemię.

2. Czym są zmiany klimatu? (10 min)

Edukator tłumaczy: „Czasami na Ziemi robi się za gorąco, za sucho albo pada za mało deszczu. To nazywamy zmianami klimatu.” Co może się stać, gdy będzie za mało wody? A co mogą spowodować ulewne deszcze?

Wspólne wnioski:

- rośliny pomagają Ziemi „oddychać”,
- dają cień, chłód i dom dla zwierząt.

3. Zabawa ruchowa– „Pogoda się zmienia” (15 min)

Dzieci poruszają się po terenie, na hasło:

- „Słońce” – skaczą z radości,
- „Deszcz” naprzemiennie podnoszą i opuszczają to prawą, to lewą rękę mówiąc: „kap kap”
- Powódź – dzieci udają, jakby zanurzały się w wodzie, mówiąc np. „bul, bul”. Stojąc, uczestnicy jedną ręką łapią się za nos, a drugą rękę podnoszą do góry.
- „Wiatr” – stoją i machają rękami, mówią „szuuuu”,
- „Susza” – dzieci stojąc, wachlują się ręką i udają, że ciężko dyszą.

4. Powrót do kręgu – omówienie, dlaczego łąka jest ważna? (15 min)

Rozmowa przy obrazkach:

- Kto mieszka na łące? (pszczoły, motyle, węże, drobne zwierzęta)
- Dlaczego kwiaty są potrzebne zwierzętom?
- Jak łąka pomaga Ziemi? (powietrze, woda, cień)

5. Wysiewanie łąki kwietnej (20 minut)**Działanie praktyczne**

- Oglądanie terenu – co tu już rośnie?
- Przygotowanie ziemi lub doniczek.
- Omówienie gatunków roślin, których będziemy wysiewać nasiona. Wysianie nasion i omówienie jak trzeba pielęgnować łąkę.
- Podlewanie.

Edukator podkreśla: „Nasza łąka pomoże pszczołom, motylom i Ziemi”

Moment ciszy – dzieci słuchają dźwięków przyrody (1 minuta).

6. Zabawa ruchowa w pszczołki zbierające pyłek (10 minut)

Dzieci muszą dopasować rozsypany kolorowy pyłek z bibuły i wrzucić do odpowiedniego kwiatka.

Zabawa uczy jak pracowite są pszczoły oraz pokazuje w jaki sposób roznoszony jest pyłek kwiatowy.

7. Podsumowanie zajęć (10 min)

Rozmowa w kręgu:

- Co dziś zrobiliśmy dla Ziemi?
- Co wyrośnie z nasion?
- Jak jeszcze możemy pomagać przyrodzie?

Na zakończenie podsumowanie: „Jesteście prawdziwymi przyjaciółmi Ziemi!”